

95138

D. ANTONII
GOMEZII
OPERA OMNIA
ANNOTATIONIBUS
ET ADDITIONIBUS
LOCUPLETATA.

Rafael Gato

D. ANTONII
GOMEZII,
IN ACADEMIA SALMANTICENSI
Juris Civilis Primarii Professoris,
VARIÆ RESOLUTIONES
JURIS CIVILIS, COMMUNIS, ET REGII,
TOMIS TRIBUS DISTINCTÆ,

Quorum } I. Ulimarum Voluntatum } materias continet.
 } II. Contractuum }
 } III. Delictorum }

EDITIO NOVISSIMA,

*Cui præter Annotationes EMANUELIS SOAREZ A RIBERA, accesserunt Illustrationes,
sive Additiones JOANNIS DE ALLON LAYNEZ in fine cujusque
Capitis appositæ, cum Indice Generali.*

LUGDUNI

Sumptibus PETRI BRUYSET, & Sociorum.

M. DCC. XLIV.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

BIBLIOPOLÆ AD LECTOREM.

IN ANE prorsus esset in Operis hujus limine ANTONII GOMEZII encomium. Fama tanti Jurisconsulti plusquam unius sæculi decursu fuit corroborata, & qui vix prima Jurisprudentiæ elementa salutavit, jam tanti viri novit merita, jam sibi proposuit luculentam ex creditis ejus scriptis utilitatem percipere. Qui fuerint fructus, docet ingens omnium applausus, & pluries repetita ejus Resolutionum & Commentariorum editio; satis superque est. Plures alii Jurisperiti, omni suspitione majores, cum cognominaverunt virum litteris ac pietate præcellentem. Plures alii non minus congruo nomine egregii scilicet Doctoris memoriam ejus decoraverunt. Itaque sufficiat ut hujus novissimæ Editionis præ cæteris omnibus excellentiam paucis ostendamus; quæ vel minimum attento facile patebit. Hæc nempe præter ipsius Auctoris Additiones ex Editione Salmanticensi anni 1579. depromptas, & Annotationes celeberrimi Jurisconsulti EMAN. SOAREZ A RIBEIRA in præcedentibus hujus operis Editionibus jam insertas, continet Additiones sive Illustrationes luculentissimas Doctissimi Viri JOAN. DE AYLLON LAYNEZ J. C. Urrariensis in fine cujusque capituli appositas, quibus non solum ipsius *Gomezii* doctrina novum splendorem accipit, verum etiam difficillimæ de Testamentis, Contractibus, & Delictis quæstiones doctissimis scholis enodantur & elucidantur: Et ut nihil eorum quæ Lectoris commodo maxime possunt inservire, desideraretur; inveniet ad calcem Variarum Resolutionum Repertorium Generale Rerum & Verborum, non eorum tantum quæ in hac *Gomezii* operis parte continentur, sed & singulorum quæ in Annotationibus *De Ribeira*, & Additionibus *De Ayllon* comprehenduntur; item reperiet ad calcem Commentarii ad leges Tauri, Indicem alterum rerum omnium in hoc volumine contentarum. Habes jam, BENEVOLE LECTOR, quæ utilitati tuæ consulentes, hâc elaboravimus; fructu jucundiùs, & Vale.

D. D.

ANT. GOMEZ,

J. C. ERUDITISSIMI

COMMENTARIORUM

VARIARUMQUE RESOLUTIONUM

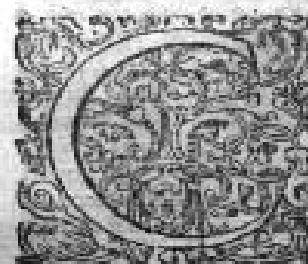
Juris Civilis, Communis, & Regii.

TOMUS PRIMUS.

DE TESTAMENTIS.

PROLOGIUM

PROLOGIUM

CITANTI mihi, quod præclare dicebat ille Medicorum facile Princeps Hippocrates, hominis Brevem esse vitam, ætatem longam, experientiam periculolam; id in nostra Jurisprudentiâ verissimè quoque usurpari posse viderur. Tanta est enim Librorum, qui in ea scripti sunt mole & vastitas, ut vix triplex hominum ætas eos percurrendo [ne dicam legendo, atque cogitando] possit sufficere. Scientia verò adeo longa est, tot novis passim contingentibus negotiis dubiis, contrariisque hominum opinionibus in toto Juris Civilis corpore dispersis, ut cum

ad metam pervenisse putes, te in medio cursu defecisse, longamque iter tibi adhuc conficiendum sentias. Experientia denique eam & dubia sit, & pro consuetudine locorum universa, atque sæpenumero ab ipso Civilis Prudentiæ fonte exorbians, tot præsertim antiquis abrogatis, tot novis Regum & Principum Constitutionibus; tot Civitatum enascentibus consuetudinibus, nihil ferè certum, quod sequaris, invenias; & cum unum quid didiceris, aliud quoque addiscendum esse animadvertas. Atque (ut verum dicam) ea cogitatio me majora scribere aggressum sæpenumero revocavit, nedum lucem dare rebus cogito, etiam tenebras novis meditationibus afferam; atque, ut est in proverbio, *Uxoriae sic alioqui*. Opus itaque excogitavi, quo breviter, clare, dilacideque omnia que hodie in Judiciali & Practica veritantur, ex utroque jure, & Doctorum disputationibus, contrariisque sententiis traherem. Cum enim in cæteris omnibus rebus omnis perspicuitatis principium sit ordo, eum sequari sumus, in quo maxime gloriari possumus. Nam totum Jus Civile cum tripartitam sit, nostros quoque Commentarios in tres Tomos secimus. Primum autem de Testamentis cæterisque, que ad testamentum ultimas voluntates spectant, fecimus. Secundum de Contractibus atque aliis conventionibus, que quotidie inter homines tractantur.

D. ANTONII

GOMEZII

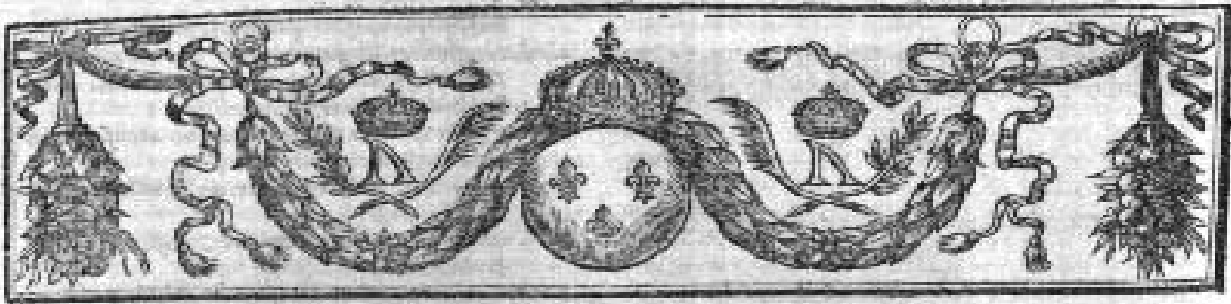
VARIARUM RESOLUTIONUM

TOMUS SECUNDUS

D. ANTONII
GOMEZII,

VARIARUM RESOLUTIONUM
TOMUS TERTIUS.

D. D.

ANT. GOMEZ,

J. C. ERUDITISSIMI
COMMENTARIORUM,
VARIARUMQUE RESOLUTIONUM
Juris Civilis, Communis, & Regii,
TOMUS TERTIUS.
DE DELICTIS.

P R O O E M I U M.

HACTENUS quae ad testamentorum contractuumque formam pertinent, facis superque tractatis mihi videor: hoc nunc reliqui est, ut ordinis suscepti memores tertiam Juris Civilis partem, eamque meo judicio potissimam, quam *De Delictis* fecimus, aggrediamur. Cujus tractatio eo mihi dignior visa est, in qua omnes nervos intenderem, atque (quemadmodum in extremo actu Comici solet) majori cum fructu ac voluptate ad suam finem perducerem, quod hae Justitiae pars, non solum inter nostros, verum etiam inter Barbaros, & ceteros, qui moribus reguntur, homines, tantam vim habeat, ut bonis praemia, contra vero malis supplicia proposita esse videamus. Honor enim, & supplicium (ut dicebat Theophrastus) fidelissimi sunt rerum publicarum, omnique humanae societatis custodes, atque ob eam causam, poenam ac beneficium Assyrios pro diis coluisse solitos arbitror, quod malefactorum vindicta homines ad bene honesteque vivendum promptiores evadere, impunitatis vero spe mortaliom animos criminibus invitari cernerent. Effecit igitur cum diuturnis atque improbus labor, quem jam a primis adolescentiae annis juri dicundo insumpimus, tum frequens, & assidua in judiciis exercitatio, ut confidentius, & ut spero, pari cum utilitate hunc tractatum abolverem: in quo, praeter antiquas Jurisconsultorum contrariaeque sententias, quas composuimus, Juris utriusque decisiones, quae variè diffusèque circa crimina agitari solent, sic in unam coegimus, ac temperavimus, ut & veterum legum sanctionibus, & consuetudinis jure, suas enim quaeque Respublica, variasque poenarum formas pro sapientiam virorum arbitrio sibi constituit) uti possis. Primum igitur de Delictis in genere, ceteras deinde applicantes criminum species, constitutaque illis jure supplicia, dicemus.